

Tvang og Multer etc., er det Hensigtsmæs-
 sigste, eller om der kan findes andre Maader,
 hvorpaa man kan naae det Samme, nemlig at
 alle Børn blive tilstrækkeligt underviste. Her
 staae vi altsaa paa det praktiske Gebeet og maae
 altsaa see hen til, hvorledes Forholdene stille
 sig i Livet, og det maa naturligviis efter de
 forskjellige Samsundsforhold stille sig forskjelligt.
 Hvis det ærede Medlem kunde paavise, at der
 i hele Landet var en saadan Torst efter Kund-
 skaber, at der var en saadan Respect for Kund-
 skaber, at Forældre sølte denne Pligt saa stærkt,
 at der kun i ringe Grad fandt Forsømmelse
 Sted, hvis den, der lod sine Børn forsømme
 Skolen, mødte en saadan Misbilligelse blandt
 sine Standsfæller, at han vilde blive ligesom
 morallst. tvungen til at lade sine Børn under-
 vise, og hvis der var et saadant Sind i de
 enkelte Sogne eller enkelte Classer, at de, naar
 de saae, at en Mand paa Grund af Fattigdom
 var hindret i at sende sine Børn i Skolen,
 hjalp ham dertil, saa kunde jeg forstaae, at
 man kunde sige: Dette System kan ophæves;
 men saa behøvede man slet ikke at sige det, thi
 saa vilde det falde bort af sig selv, idet det
 aldrig vilde blive brugt. Nu troer jeg, at
 Tilstanden ikke er saaledes, og jeg troer, at
 den, der gjør sig bekendt med Skolerne rundt
 om i Landet, vil see, at der ikke er den Ag-
 telse tilstede for at skaffe sit Barn Undervis-
 ning, ikke den Følelse for Forpligtelsen, der i
 saa Henseende paahviler Forældre, som er øn-
 skelig, og som maatte være Forudsætningen
 for, at Tvangen kunde falde bort. Forsømmel-
 serne ere særdeles hyppige, og det er ikke,
 som det blev sagt af det ærede Medlem
 for Maribo (A. C. Hansen) blot de Fat-
 tige, nei, det er mange velstaaende Folk,
 mange Folk, af hvem man kunde vente en
 ganske anden Opfattelse af dette Forhold, der
 høre sig skyldige i at lade Børnene forsømme
 Skolen, og disse Forsømmelser blive ikke blot
 til Skade for det enkelte Barn, der forsøm-
 mer, nei, de blive ogsaa til Skade for de
 andre Børn, der komme i Skolen, idet de
 forstyrre Undervisningen ved den afbrudte
 Skolegang, hvori de gjøre sig skyldige. Det
 er ikke fra een, men fra mange Lærere, jeg
 har hørt bitter Klager over den uheldige Ind-

virkning, Forsømmelser medføre for Skolen
 og over den Slaphed, der føres med Tilsynet
 med Skolegangen, og ligeoverfor den Yttring,
 at dette Tilsyn føres for strengt, troer jeg,
 at man med større Ret kan udtale, at det fø-
 res meget slapt, at der sees meget, ja altfor
 meget igjennem Fingre med Forsømmelser, der
 ikke ere hidførte ved nogensomhelst anden
 Grund end den, at de ikke bryde sig om Sko-
 len. De mange enkelte Tilfælde, som det
 ærede Medlem nævnte, hvor man kunde sige,
 at der var en gyldig Grund, men at den ikke
 blev anerkjendt, kunne naturligviis indtræde,
 men saadanne Tilfælde maa den stedlige
 Wundighed raade Bod paa; for det Slags
 Misligheder kan der ikke gives nogen Regel.
 Jeg skal ganske vist anerkjende, at der er Me-
 get i vort Skolevæsen, som trænger til en
 Reform; men jeg troer virkelig, at det vilde
 være særdeles uheldigt at begynde med at af-
 skaffe Tvangssystemet, og det var dog det, den
 ærede første Forespørgers Udtalelse gif ud paa.
 Det ærede Medlem for Maribo, som har
 deeltaget i denne Forespørgsel, erklærede sig deri-
 mod enig med den høitagtede Minister, han kunde
 slutte sig til Ministeren i Alt; det, han forlangte,
 var ikke en Ophævelse, men en Rettelse; men hvis
 denne Rettelse skal gaae ud paa, at man efter-
 giver Børnene at gaae i Skole i større eller
 mindre Grad, saa bliver det jo i Virkeligheden
 en deelviis Ophævelse. Er der i den Maade,
 hvorpaa Bestemmelserne anvendes, Noget, som
 er galt, Noget, som skader Skolens Gjerning,
 ja, saa skal man søge at afhjælpe det; men i
 det, som det ærede Medlem udtalte, troer jeg
 ikke, man vil finde nogensomhelst Anviisning til,
 hvorledes man skulde bære sig ad med at rette
 Mislighederne uden at skade Sagen. Det
 Æneste, han ansøgte, var i Grunden, at det
 var de Fattige, som det gif ud over, og han ud-
 malede, hvorledes den fattige Mand ikke kunde
 sende sit Barn i Skolen uden Klæder og uden
 Mad; men der er virkelig i vore Samsunds-
 forhold Indretninger, som sørge for at komme
 den til Hjælp, der er saaledes situeret, at han
 ikke kan føde sine Børn; der er dog saameget
 christeligt Sind og saamegen Menneftæjrlighed
 i de forskjellige Samsund, at det Slags Til-
 fælde vil kunne afhjælped, og jeg er ganske